

Master i Shkencave në “Ekonomi Agrare dhe Politika Evropiane”

“Mëso në Ekonomi, Mendo Ndryshe, Ndiko Botën”

Program për nivelin Master i Shkencave në " Ekonomi Agrare dhe Politika Evropiane "

Programi i Masterit Shkencor në **Ekonomi Agrare dhe Politikat Evropiane** përfaqëson një ofertë akademike të avancuar dhe të specializuar, e konceptuar për të siguruar një formim të thelluar teorik, analitik dhe praktik në fushën e ekonomisë bujqësore, zhvillimit rural dhe politikave të Bashkimit Evropian.

Programi është i orientuar ngushtësisht me sfidat strukturore të sektorit agroushqimor në Shqipëri dhe me procesin e integritit evropian, duke synuar përgatitjen e specialistëve të aftë për të analizuar, hartuar dhe zbatuar politika zhvillimore në përputhje me standardet e BE-së.

Ai integron në mënyrë të balancuar:

- formimin teorik në ekonomiks,
- analizën e tregjeve agroushqimore,
- instrumentet e politikave publike dhe të BE-së (PBB, IPARD),
- metodat moderne të analizës së të dhënave dhe vendimmarrjes.

Një komponent thelbësor i programit është dimensionin kërkimor, i cili materializohet në përgatitjen dhe mbrojtjen e tezës së Masterit, duke synuar zhvillimin e aftësive analitike, kritike dhe metodologjike të studentëve në trajtimin e çështjeve komplekse të sektorit bujqësor dhe politikave zhvillimore.

Programi bazohet në një qasje ndërdisiplinare, duke integruar njohuri nga ekonomia, politikat publike, financat, zhvillimi rural dhe analizat statistikore, në përputhje me praktikën më të mira evropiane dhe modelet bashkëkohore të arsimit të lartë.

Në tërësi, programi synon të formojë profesionistë dhe ekspertë të nivelit të lartë, të aftë për të kontribuar në modernizimin e bujqësisë, zhvillimin rural dhe procesin e integritit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian.

Qëllimet kryesore të programit

Objektivat kryesore të programit të studimeve Master Shkencor në “Ekonomi Agrare dhe Politikave Evropiane” janë:

- Të ofrojë një formim të avancuar teorik dhe praktik në ekonominë bujqësore dhe politikave publike.
- Të zhvillojë kompetenca të specializuara në analizën dhe vlerësimin e politikave agrare dhe rurale.
- Të pajisë studentët me aftësi analitike dhe metodologjike përmes përdorimit të statistikës dhe ekonometrisë.
- Të sigurojë njohuri të thelluara mbi politikave dhe instrumentet e Bashkimit Evropian (PBB, IPARD).
- Të zhvillojë kapacitete kërkimore dhe kritike për analizimin e problemeve të sektorit agroushqimor.
- Të nxisë qasjen ndërdisiplinare në analizën e zhvillimit rural dhe ekonomisë bujqësore.
- Të përgatisë profesionistë të aftë për të kontribuar në zhvillimin ekonomik dhe integrimin evropian të vendit. .

Kompetencat kryesore të fituara

Studentët e diplomuar në këtë program do të fitojnë:

- Njohuri të thelluara në ekonominë bujqësore dhe zhvillimin rural.
- Aftësi për analizë dhe vlerësim të politikave publike (ex-ante, monitorim dhe ex-post).
- Kompetenca në përdorimin e metodave ekonometrike dhe analizës së të dhënave.
- Njohuri operative mbi instrumentet dhe institucionet e BE-së në bujqësi dhe zhvillim rural.
- Aftësi për hartimin dhe menaxhimin e projekteve zhvillimore dhe fondeve (IPARD, programe BE).
- Kompetenca për analizë të tregjeve agroushqimore dhe zinxhirëve të vlerës.
- Aftësi për formulimin e politikave dhe rekomandimeve strategjike për sektorin bujqësor.

Mundësi punësimi

Të diplomuarit mund të ndjekin karrierën në pozicione të ndryshme si:

- **Institucione publike**
 - Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
 - Ministër Shteti për Pushtetin Vendor
 - AZHBR dhe agjenci të tjera publike
 - Institucione të planifikimit dhe politikëbërjes

- **Qeverisje vendore**
 - Bashkitë dhe strukturat e zhvillimit rural
- **Sektori privat**
 - Kompani agro-ushqimore
 - Eksportues dhe agrobiznese
 - Konsulencë ekonomike dhe zhvillimore
- **Institucione financiare dhe projekte zhvillimi**
 - Banka dhe mikrofinancë në sektorin bujqësor
 - Projekte të BE-së dhe organizata ndërkombëtare
- **Institucione akademike dhe kërkimore**
 - Universitete dhe institute kërkimore
 - Qendra kërkimore dhe institucione politikëbërëse
 - OJQ
- **Organizata ndërkombëtare**
 - FAO, BE, GIZ, UNDP, etj.

Struktura e programit

Programi zhvillohet përgjatë **dy viteve akademike (4 semestra)** dhe përfshin **120 kredite ECTS**, duke siguruar një progresion të strukturuar nga formimi teorik drejt aplikimit praktik dhe kërkimit shkencor.

Viti i parë

Fokusohet në ndërtimin e bazave teorike dhe metodologjike:

- Mikroekonomi dhe makroekonomi e avancuar
- Ekonomi bujqësore
- Politika publike dhe instrumente të BE-së
- Metoda kërkimore dhe analizë të dhënash

Viti i dytë

Fokusohet në aplikime dhe specializim:

- Politika bujqësore dhe zhvillim rural
- Tregti ndërkombëtare dhe integrim evropian
- Analizë dhe vlerësim politikash
- Përgatitja dhe mbrojtja e tezës së Masterit

Programi siguron një balancë ndërmjet:

- formimit teorik,

- aplikimit praktik,
- kërkimit shkencor.

Qasja ndërdisiplinore

Programi Master në **“Ekonomi Agrare dhe Politika Evropiane”** mbështetet në një qasje ndërdisiplinore, e cila synon të përgatisë specialistë të aftë për të kuptuar, analizuar dhe menaxhuar proceset komplekse që lidhen me zhvillimin e sektorit bujqësor, sistemet agro-ushqimore, politikat publike dhe integrimin evropian. Kjo qasje e konsideron ekonominë agrare jo vetëm si një fushë ekonomike të lidhur me prodhimin dhe tregjet bujqësore, por si një disiplinë të gjerë që ndërvepron me politikat publike, zhvillimin rural, financat, mjedisin, inovacionin dhe analizën e të dhënave.

Në këtë program, ndërdisiplinariteti shprehet përmes integritit të njohurive nga ekonomia, ekonomia agrare, politikat evropiane, politikat publike, financat, menaxhimi i fondeve, analiza e të dhënave, zhvillimi rural dhe qëndrueshmëria mjedisore. Ky kombinim u mundëson studentëve të krijojnë një kuptim të plotë mbi mënyrën se si funksionon sektori bujqësor dhe agro-ushqimor në kushtet e ekonomisë së tregut, të politikave kombëtare dhe evropiane, si edhe të sfidave që lidhen me ndryshimet klimatike, përdorimin e burimeve natyrore dhe zhvillimin territorial.

Qasja ndërdisiplinore e programit ka në qendër lidhjen ndërmjet analizës ekonomike dhe hartimit të politikave. Studentët aftësohen të analizojnë problemet e sektorit bujqësor dhe rural duke përdorur koncepte ekonomike, instrumente të politikave publike, metoda kërkimore dhe të dhëna empirike. Kjo i ndihmon ata të kuptojnë jo vetëm se si funksionojnë tregjet dhe zinxhirët e vlerës në bujqësi, por edhe se si politikat publike, subvencionet, fondet e Bashkimit Evropian dhe instrumentet rregullatore ndikojnë në zhvillimin e sektorit dhe në mirëqenien e komuniteteve rurale.

Një element i rëndësishëm i kësaj qasjeje është orientimi drejt politikave evropiane dhe procesit të integritit evropian. Programi përgatit studentët të kuptojnë dhe të analizojnë Politikën e Përbashkët Bujqësore të Bashkimit Evropian, politikat e zhvillimit rural, instrumentet e mbështetjes financiare, standardet evropiane dhe kërkesat për përafrimin e sektorit bujqësor shqiptar me kuadrin evropian. Në këtë mënyrë, programi i përgjigjet nevojës për profesionistë që mund të kontribuojnë në proceset e planifikimit, zbatimit, monitorimit dhe vlerësimit të politikave dhe programeve të lidhura me bujqësinë dhe zhvillimin rural.

Programi i kushton rëndësi të veçantë edhe financave dhe menaxhimit të fondeve, veçanërisht në kontekstin e programeve të financuara nga BE-ja dhe donatorët. Studentët fitojnë njohuri mbi planifikimin financiar, menaxhimin e projekteve, analizën e kostove dhe përfitimeve, monitorimin e shpenzimeve dhe vlerësimin e ndikimit të investimeve në sektorin bujqësor dhe rural. Kjo i përgatit ata për të punuar në institucione publike, agjenci zhvillimi, projekte ndërkombëtare, organizata konsulence dhe struktura që menaxhojnë ose zbatojnë programe mbështetëse për bujqësinë dhe zonat rurale.